حکومەتی هەرێمی کوردستان-عێراق
ئەنجومەنی وەزیران
وەزارەتی ناوخۆ
بەڕێوەبەرایەتی گشتی دیوان
ب . کارگێڕی و سەرچاوە مرۆییەکان

حكومة إقليم كوردستان-العراق
مجلس الوزراء
وزارة الداخلية
المديرية العامة للديوان
مديرية الإدارة و الموارد البشرية

(I SO9001:2015)

ژمارە: ٠٠١ / ٥٥ / ک
ڕێکەوت: / / ٢٧ کوردی

العدد:
التأريخ: ١٩ / ٢ / ٢٠٢٤

ڕێنمایی ژمارە (٢)ی ساڵی (٢٠٢٤)

ڕێنمایی فراوانکردن گوندەکان و گواستنەوەی شوێنیان

بە مەبەستی زیاتر گرنگیدان بە گوندەکان و هاندانی هاووڵاتیان بۆ زیاتر ڕووکردن لە گوندەکان بۆ بوژانەوەی بواری کشتوکاڵی و زیاتر فراوانکردن و ئاوەدانکردنەوەیان و نەهێشتنی گیروگرفتی گوندەکان و بە مەبەستی دانانی ڕێنماییەکی تایبەت بە فراوان کردنی گوندەکان و گواستنەوەی شوێنیان و بە پێی ئەو دەسەڵاتەی کە پێمان دراوە لە یاسای وەزارەتی ناوخۆ ژمارە (٦)ی ساڵی ٢٠٠٩ بڕیارماندا بە دەرچوواندنی ئەم ڕێنماییە:

پێناسەکان

ماددەی یەکەم:

١.**وەزارەت:** وەزارەتی ناوخۆی حکومەتی هەرێمی کوردستان.

٢.**پارێزگاکان و ئیدارە سەربەخۆکان:** پارێزگاکان و ئیدارە سەربەخۆکانی هەرێمی کوردستان.

٣.**گوند:** شوێنێکە کە کۆمەلە خەڵکێك تێیدا دەژین و نیشتەجێن و کۆمەڵگەیەکی نیشتەجێبوون پێك دەهێنن و سنووری دیاریکراوی هەیە.

٤.**فراوانکردنی گوند:** فراوانکردنی حەرەمی ئەو گوندانەی کە پێشتر زەوییان بۆ دیاری کراوە و پەسەندکراوە و شوێنی نیشتەجێ بوون بۆ دانیشتوانی ڕەسەنی لەسەر نەخشە جێگای نەماوە بۆ ئەوەی خەڵکی گوندەکە خانووی تێدا دروست بکەن بۆ نیشتەجێبوون تێیدا بە بەردەوامی.

٥.**گواستنەوەی گوند:** گواستنەوەی شوێنی ئەو گوندانەی کە بە هۆی باری جوگرافی و کارەساتی سروشتی و پڕۆژە ستراتیژییەکان یان هەر هۆکارێکی تر شوێنی گونجاویان نەماوە بۆ نیشتەجێ بوون.

٦.**هێنانەکایەی گوند:** ئەو گوندانەیە کە تا دەرچوونی ئەم ڕێنماییە بە واقیع بوونیان هەیە و لەسەر نەخشەی کادسترۆ نەچەسپێندراوە.

٧.**چەسپاندنی سنور:** دیاری کردنی حەرەمی ئەو گوندانەی کە پێشتر بوونیان هەبووە لەسەر نەخشە.

مەرج و ڕێکارەکانی فراوان کردن و گواستنەوەی گوندەکان

ماددەی دووەم:

یەکەم: مەرجەکان:

١.شوێنی پێویست نەمابێت بۆ نیشتەجێ بوون لەناو حەرەمی گوند.

٢.فراوان کردن و گواستنەوە لەسەر داواکاری (٢/٣)ی دانیشتوانی خەلکی ڕەسەنی گوندەکە کە نیشتەجێن تێیدا.

Address: Kurdistan Region-Iraq
www.moi.gov.krd
13/ 02/ 2024
العنوان: إقليم كوردستان-العراق
ژ.تەلەفون:٠٦٦٢٢٩٧٣٧٣-٠٦٦٢٢٩٧٢٧٢
ناونیشان: هەرێمی کوردستان-عێراق
ئیمەیڵ:info@moi.gov.krd
(burhan)

٣.زەوی پێویست بەردەست بێت کە لەگەڵ حەرەمی گوندەکە هاوسنوور بێت بۆ فراوانکردنی حەرەمی گوند بە مەرجێك گونجاو بێت لە ڕووی تۆپۆگرافی بۆ نیشتەجێبوون.

٤.پێویستە زەوی پێشنیارکراو بۆ فراوانکردن لە جۆری بەردەڵانی بێت، لە کاتی نەبوونیدا دەکرێت سود لە زەوی کشتوکاڵی وەربگیرێت.

دووەم: ڕێکارەکان:

١.پێشکەش کردنی داواکارییەکی هاوپێچ کراو بە واژووی (٢/٣)ی نیشتەجێ بووانی ڕەسەنی گوند کە شیانی یاساییان هەبێت لە ڕێگای موختاری گوند بۆ یەکەی کارگێری تایبەتمەند و پێویستە بەڵگەنامەی داواکاران (کارتی نیشتمانی یان ناسنامەی باری شارستانی) هاوپێچ بکرێت.

٢.یەکەی کارگێری تایبەتمەند داواکارییەکە بەرز دەکاتەوە بۆ پارێزگا یان ئیدارە سەربەخۆی تایبەتمەند.

٣.لیژنەیەکی تایبەتمەندی بەردەوام پێك دەهێنرێت لە پارێزگا و ئیدارە سەربەخۆکان بە سەرۆکایەتی جێگرێکی (پارێزگار یان سەرپەرشتیاری ئیدارەی سەربەخۆ) و ئەندامیەتی نوێنەرانی بەڕێوەبەرایەتی گشتی (کشتوکاڵ، نەخشەدانانی ئاوەدانی، ئاوەدانکردنەوە و نیشتەجێبوون، کارەبا، وەبەرهێنان، ئەوقاف و کاروباری ئایینی، گەشت و گوزار، بەڕێوەبەرایەتی خانووبەرەی میری، شوێنەوار، نەوت و کانزاکان، گواستنەوە، فەرمانگەی ژینگە).

٤.لیژنەی بەردەوام بۆی هەیە مێوانداری موختار یان سەرۆکی یەکەی کارگێری یان هەر کەس و لایەنێك بکات کە پێویست بێت.

٥.پارێزگار یان سەرپەرشتیاری ئیدارەی سەربەخۆ بۆی هەیە هەر ئەندامێکی دیکە کە پێویست بکات بۆ لیژنەی بەردەوام زیاد بکات.

٦.لیژنەی بەردەوام بە پێی پێویست کۆبوونەوەکانی خۆی ئەنجام دەدات و پێشنیارەکان بە (٣/٤)ی ئەندامانی لێژنە دەردەکرێت و لە لایەن پارێزگار یان سەرپەرشتیاری ئیدارەی سەربەخۆ پەسەند دەکرێت.

٧.پێویستە ئەندامانی ناڕازیبووی لیژنەی بەردەوام یاداشتی ناڕازیبوون بنووسن و سەرۆکی لیژنە هاوپێچی کۆنووس دەکات.

٨.پارێزگار یان سەرپەرشتیاری ئیدارەی سەربەخۆ بۆی هەیە کۆنووسەکە ڕەت بکات و بیگەڕێنێتەوە بۆ لیژنەی بەردەوام.

٩.پێویستە پارێزگار یان سەرپەرشتیاری ئیدارەی سەربەخۆ پێش پەسەندکردنی کۆنووس ڕاوبۆچوونی بەڕێوەبەرایەتی کاروباری یاسایی پارێزگا یان ئیدارەی سەربەخۆی وەربگرێت.

١٠.ئەگەر ئەنجومەنی پارێزگا کارابێت کۆنووس ڕەوانەی ئەنجومەنی پارێزگا دەکرێت بە مەبەستی دەنگدان و سەبارەت بە ئیدارە سەربەخۆکان ڕاستەوخۆ ڕەوانەی وەزارەتی ناوخۆ دەکرێت.

١١.دوای دەنگدانی ئەنجومەنی پارێزگا لەسەر پێشنیاری کۆنووسی لیژنە و بڵاوکردنەوەی لە دوو ڕۆژنامەی ڕۆژانە کە تێیدا ژمارەی زەوی فراوان بوونی گوندەکە و ژمارەی کەرت و ناوچەکەی تێیدا دیاری بکرێت بۆ ئەوەی هەر کەسێك تانەی هەبێت پێشکەشی لایەنی پەیوەندیدار بکات بۆ ماوەی (٣٠) ڕۆژ.

١٢.دوای دەنگدانی ئەنجومەنی پارێزگا و بڵاوکردنەوەی پێشنیار لە دوو ڕۆژنامە، لە لایەن پارێزگار یان سەرپەرشتیاری ئیدارەی سەربەخۆ بەرز دەکرێتەوە بۆ وەزارەتی ناوخۆ/ ب.گ.دیوان/ ب.کارگێری و سەرچاوە مرۆییەکان بە مەبەستی دەرچوواندنی بەیان ئەگەر گشت ڕێکارەکان ئەنجام درابن.

سێ یەم: ئەگەر زەوی پێشنیارکراو کشتوکاڵی بوو و خاوەن زەوی (حق التصرف، گرێبەست و مولك)ی لەسەر بوو و خاوەنەکەی ڕەزامەند نەبوو ئەوا پارێزگا یان ئیدارەی سەربەخۆی کوژانەوەی بۆ دەکات بە پێی یاسا، و سەبارەت بە زەوی گرێبەست ئەوا گرێبەستەکە هەڵدەوەشێتەوە بۆ بەرژەوەندی گشتی و حکومەت قەرەبووی خاوەن زەوی دەکاتەوە.

چوارەم:بەڵگەنامە پێویستەکان:

Address: Kurdistan Region-Iraq
www.moi.gov.krd
13/ 02/ 2024
العنوان: إقليم كوردستان-العراق
ژ.تەلەفۆن:٠٦٦٢٢٩٧٣٧٣-٠٦٦٢٢٩٧٢٧٢
ناونیشان: هەرێمی کوردستان-عێراق
ئیمەیل:info@moi.gov.krd
(burhan)

ئەم بەڵگەنامانەی خوارەوە هاوپێچ دەکرێت لەگەڵ کۆنووسی پەسەندکراو:

١.داواکاری نیشتەجێبووانی خەڵکی ڕەسەنی گوند کە لە لایەن موختاری گوند پەسەندکراو بێت.

٢.نەخشەی ڕەنگاوڕەنگی پەسەندکراو کە (ڕووبەر و کەرت و ژمارە)ی زەوییەکەی تیایدا دیاری کرابێت، بە سێ ڕەنگی جیاواز ئاماژەی پێ بدرێت کە ڕووبەری شوێنی پێشووی گوندەکە و واقع حالی ئێستا و شوێنی فراوان کردنەوەکەی تێیدا دیاری کرابێت.

٣.نەخشەی کوردینێت (احداثیات)ی زەوی لەسەر (CD) بێت.

٤.دەستبەرداربوون (تنازل)ی خاوەن زەوی یان خاوەن پشکەکانی زەوی کشتوکاڵی بە هەموو مافەکانی (حق التصرف و مولك) ئەگەر خاوەن زەوی ڕەزامەند بوو، و لە بەڕێوەبەرایەتی گشتی کشتوکاڵ لە پارێزگا یان ئیدارە سەربەخۆی تایبەتمەند پەسەندکراو بێت.

٥.پێشنیاری ئەنجومەنی پارێزگا (لەکاتی کارابوونی ئەنجوومەنی پارێزگاکان).

٦.وێنەی بڵاوکراوەی لە دوو ڕۆژنامەی ڕۆژانە.

٧.هەر بەڵگەنامە و نوسراوێکی فەرمی کە پێویست بێت.

ماددەی سێیەم:

فراوانکردنی گوندەکان و گواستنەوەی شوێنیان ئەو گوندانە ناگرێتەوە کە دەکەوێتە ناو ماستەر پلانی شار و یەکە کارگێرییەکان و قەدەغەکراوەکانیان (محرمات).

ماددەی چوارەم:

١.ئەو گوندانەی کە تا دەرچوونی ئەم ڕێنماییە بوونیان هەیە و لەسەر پارچە زەوییەك دروست کراون و گوندنشینان تێدا نیشتەجێن، هێنانەکایەی بۆ دەکرێت بە پێی ئەو مەرجانەی کە لەم ڕێنماییە هاتووە.

٢.هیچ گوندێك دوای دەرچوونی ئەم ڕێنماییە هێنانەکایەی بۆی ناکرێت.

ماددەی پێنجەم:

١.ئەم ڕێنماییە لە ڕۆژی دەرچوونیەوە جێبەجێ دەکرێت و لە ڕۆژنامەی وقایعی کوردستان بڵاودەکرێتەوە.

٢.کار بە هیچ فەرمان و نووسراو و بەیان و ڕێنماییەك ناکرێت دوای دەرچوونی ئەم ڕێنماییە.

ڕێبەر ئەحمەد

وەزیـــری ناوخـــو

وێنەیەک بۆ

- نوسینگەی بەڕێز وەزیر / بۆ زانین لەگەڵ ڕێزدا.
- وەزارەتی داد/ ڕۆژنامەی وەقایعی کوردستان / بۆ بڵاوکردنەوەی تکایە لەگەڵ ڕێزدا ..

ژمارە و رێکەوتی هەموارکردن(06) لە (2024/1/24)

Address: Kurdistan Region-Iraq
www.moi.gov.krd
13/ 02/ 2024

العنوان: إقليم كوردستان-العراق
ژ.تەلەفۆن:٠٦٦٢٢٩٧٣٧٣-٠٦٦٢٢٩٧٢٧٢

ناونیشان: هەرێمی کوردستان-عێراق
ئیمەیل:info@moi.gov.krd
(burhan)

- گشت وەزارەت و فەرمانگەکانی نەبەستراو بەوەزارەت(   ) / بۆ زانین لەگەڵ ڕێزدا .
- دەزگای ئاسایشی هەرێمی کوردستان / بۆ زانین لەگەڵ ڕێزدا .
- نوسینگەی بەڕێز بریکاری وەزارەت / بۆ زانین لەگەڵ ڕێزدا .
- ڕاوێژکاری یاسایی
- بەڕێز ڕاوێژکارانی وەزارەت (   ) / بۆ زانین لەگەڵ ڕێزدا .
- نووسینگەی بەڕێز بەڕێوبەری گشتی دیوان/ بۆ زانین لەگەڵ ڕێزدا .
- بەڕێوبەرایەتی گشتی ئاسایش/ بۆ زانین و کاری پێویست لەگەڵ ڕێزدا .
- گشت پارێزگاوئیدارە سەربەخۆکان/ بۆ زانین و کاری پێویست لەگەڵ ڕێزدا .
- بەرێوەبەرایەتی پلاندانان
- بەرێوەبەرایەتی ڕاگەیاندن و پەیوەندیەکان
- ب.هەماهەنگی و بەدواداچوون
- خولاو .